SZEGEDI HIRADÓ.

67-ik szám. **Szombaton, augustus 24-én 1861.** **Harmadik évfolyam.**

Megjelenik:
Hetenkint kétszer, szerdán és szombaton reggel.

Szerkesztői lakás:
Széchenyi-tér, Pfann-ház, első emelet.

Kiadóhivatal:
Burger Zsigmond könyvkereskedése.

Előfizetési föltételek.

Vidékre postán és Szegeden házhozhordással: Egész évre 8 frt, — félévre 4 frt, — évnegyedre 2 frt osztr. ért.
Helyben elvitetve a kiadó-hivatalból: Egész évre 6 frt, — félévre 3 frt, — évnegyedre 1 frt 60 kr. osztr. ért.

Egyes szám ára 8 ujkr.

Hirdetések:
Az öthasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 7 ujkr. kétszerinél 6 ujkr., többszörinél 5 ujkr.
Bélyegdíj minden egyes beigtatásért 30 ujkr.
A nyilttérben a háromhasábos petitsor igtatási díja 20 ujkr.

Az előfizetési pénzek és hirdetmények Burger Zsigmond könyvkereskedéséhez czimezendők.

Városunk egyik érdemes követétől a következő irat érkezett le Szeged város közönségéhez Pestről:

Szeged város közönségének!

Az országgyülést feloszlató rendelet ma déli 12 órakor kihirdettetett.

Váratlanul nem lepett meg, mert hónapok óta el valánk reá készitve, kiknek magasztos feladata volt: az ország jogainak megvédése.

A nemzet nem adhatta fel, áruba sem bocsájthatta szent jogát a kegyelemmorzsákért, most pedig annál kevésbbé, midőn megifjult erővel lépett föl 12 éves ravataláról.

Ha a nemzet sokat szenvedett is, annyira nem sülyedhetett, hogy saját maga irja alá a nemzetek sorából kitöröltetését.

Az országgyülés helyezte kizárólag az életből kiszoritott köz- és magánjogok életbeléptetése, ezredéves és 50 uralkodó által szentesitett alkotmányunk, mely befejezését 1848-ban érte el, megtartása körül forgott.

Mint felelt meg az országgyülés e magasztos feladatának, birálják meg azok, kik bennünket ide küldöttek.

Nekünk egyetlen fegyverünk a törvény és ügyünk igazsága volt. És hogy az ország bölcse, a nagy államférfi, Deák szavait idézzem, erre támaszkodva, az igazság végre győzni fog. És hogy nem lehet nekünk a törvényes tért semmi szín alatt és semmi esetben elhagyni, mert csak az a biztos tér, hol fegyveres erő ellenében is megállhatunk.

Jelszava volt az országgyülésnek, életbe léptetése ezredéves alkotmányunknak és az 1848-ki törvényeknek, melyek vértanuk vérével vannak megpecsételve, kik sirukban is megátkoznák a nemzetet, ha véres küzdelmök dicső zálogáról lemondanánk.

Addig is, mig a legközelebbi közgyülésben küldöimnek szóval is megköszönhetem bennem helyezett bizalmát, és eljárásomról jelentésemet adhatom, mély tisztelettel vagyok Szeged városa közönségének

Pesten, 1861. aug. 22-én

alázatos szolgája
Dáni Ferenc m. k.

Nemzeti létünk sarkalatos föltételei.

XII.

Társadalmi bajaink gyógyszerei.

Nagyon csalódnék, ki azt hinné, hogy a társadalom magasabb érdekei és a korszellem nagy mozgalmai iránti figyelmetlenség tartja alantabb gondolatainkat. Söt ellenben éppen az azokra komolyan figyelés, de egyszersmind állapotainkat a fejlődő egyetemös viszonyokhoz méregető elmélködés is okozza, miért emlegetjük aggályos ovakodással nemzeti létünk sarkalatos föltételeit.

Hasonlólag észlelik ez állapotot, mint látjuk, mindazok, kiknél a higgadt itélet biztos frigyben munkál a honszeretet szüztiszta buzgalmával, s ennélfogva a beható értelem a valódi tények alapján számit. Igen tekintélyes gondolkodók nyomatékos mondatainak idézetével tarkíthatnók elmélködésünk szövegét: ha a túlterjedéstől nem tartanánk. Örömestebb utalunk a nemzeti szellem nagy tolmácsaira, kiket igazi irányzókúl kivánunk tisztöltetni.

Mi azt véljük, a kérdések kérdése került szőnyegre a nemzeti mozgalmak megindultával.

Tudja minden elfogulatlan ez ügy kényes voltát, melynek megoldásában évszázadok fáradoznak kétes sikerrel, s mely úgy látszik több nemzedéken át huzódó vita tárgya lesz még. — „Régi gyepü, kigyó van alatta“, mondhatnók a nép szavával; de „felén túl van a veszedelmen, ki azt jókor megsajdítja.“ Igy biztat a hagyományos példabeszéd.

Fogas feladattal fogós elme álljon szembe!

Valóban az európai nemzetiségek izzó parázsa elég szikrát hány föl: hogy akármily korom-sötétben is meglátszassék, mi rejlik alatta.

Hát ha még mélyebben fürkészszük a társadalmak belső szervezeteit és úgy egész az elemek vizsgálataig hatolunk: mennyi egyéb gyúanyagot lelünk a társadalmak bensőbb rétegeiben, melyek bizonyára, hacsak az okok nem módosulnak, okozmányaikban súlyosan készülnek nyilatkozni.

Nemcsak a jelenségek szemlélete és pedig elfogulatlan szemlélete szükséges a körülmények közti tájékozódásra: hanem a tények csiráinak észlelése is.

Az időjárást tudományosan kémlelő meteorologon sokszor kifogott már a természet egyszerü fia, ki légsúly- s hévmérő helyett csupán az állatvilág sejtelmeiből és a természeti tüneményeknek érzékelhető nyilatkozataiból vonta ki jóslatait. Avagy az érzékek romlatlan szervei némely vadaknál nem haladják-e túl sejtelmeikkel a félre okoskodó bölcsesködést?

Hadd füzögessék a bötük millióiból okoskodó publicisták s politikusok jóslataikat az erre-amarra nyilatkozó ohajokhoz képest: mi nagy nyomatékot helyzünk azon törekvésre, mely a jelenségek indokát fejtögetve, a jóravaló tevékönységnek igyekszik lendületet szerezni, és a bajok azon tömege ellen sürög óvni, melyek eltávolitása nagy részben tölünk függ.

Nem csekély része balviszonyainknak abban fészkel, hogy a sokaság néhol igen is tova vagy éppen félre van irányozva helyzeti körünktől. S igy sokban a természetös itéletnek azon dorgálata érhet, mely a csillagvizsgálás közben gödörbe esett tudóst megszólta, hogy mig elméje magasan szédölög, lába alá nem figyel, távoli világokat méreget és a földön egy hitvány göröngyben megbotlik. Nem különben feddésünkre szolgálhat a mese is, melyben az árnykép után kapó eb a valódi koncot ejti el. — Jól int erre nézve ama bölcs mondat: légy igazán az, ami vagy, aminek lenned kell. — Meredek s örvény közt olykor csak szük ut nyilik haladási ösvényül.

Sem a vakandok módjára földbe turkálás, sem a röghöz tapadt s mindig alant kúszó állatiság nem oldja meg az emberi lét nemesebb feladatát, de még az üres légben kalandozó ábránd sem, mely e mellett a talajon minduntalan orra bukik: hanem az érzéki eszes lények azon példányai fejtik meg az élet talányos kérdéseit, kik testi és lelki épségre tévén szert, erőiket célszerüen használva, mindennemű viszonyaiknak kellőleg megfelelnek.

Égiekkel járhat fönn a lélek, míg az alatt e földön sem téveszti lépteit.

De hát igazán magasultság-e az, mi a minden áron fölszinre erőködők képzelmét úgy fönhéjjáztatja? — Nem inkább hasonlít-e a vizbefulladók törekvéseihöz soknak fölfelé sovárgása? Ki a hullámok alatt eszméletét veszte, a fenéken keresi a fölszint. Igy visz valóban lefelé soknak képzelt feltörekvése. Nagyot esés végett bizony nem okosság magasra kapaszkodni.

Karcsanyéki G.

A papirpénz.

(A „Gazdasági Lapok“ után.)

Hogy a papirpénz hogy és miként jött elöször forgalomba, azt meghatározni bajos dolog. — Klaproth szerint a papirpénz elsö nyomai a XI. századba, Chinába vezetnek vissza, hol is 807-ben Hian-Tsung császár Feh-Thian (repülö pénz) név alatt papirpénzt bocsájtott ki és a gazdagabb polgárokat kényszeritette, hogy ércpénzeiket az állampénztáraknál ezen papirokkal cseréljék be. 1000-dik évben Tschin-Tsung alatt 16 gazdag kereskedőház Kiao-Thuh nevü váltóleveleket olyformán bocsájtott ki, hogy azokat 3 évente, 65 év leforgása alatt tartozik beváltani; azonban a beváltás már 1017-ben felfüggesztetett. 1107-ben Thien-Yin papirok 43 évlejárati fizetési kötelezettséggel adattak ki, melyek 1115-ben jegyértékük egy százalékára sülyedtek alá. Az 1155-ik évben kibocsájtott Kiao-Thao papirok 7 évi lejáratra voltak beváltandók, de a beváltás elmaradt és a papirok becse annyira sülyedt, hogy egy rizslepényt 75 ezer frankkal fizettek.

A mongolok a XIII. században tanulták el a chinaiaktól a papirpénz használatát és később Persiába is átvitték; innen származik Schlözernek azon véleménye, hogy a papirpénzt ezek találták volna fel.

Chinában az utósó papirpénz Tschao a XV. század közepén jegyértékének 3 ezredékére (3 per mille) szállt alá. 1489 után többé uj kibocsájtást nem emlitenek, és a mandchuk 1645-ben a papirpénzt eltiltották.

Ibn Batuta szintén ugy találta, hogy a XI. században papirpénz csak egyedül Chinában volt forgalomban, és hogy az elrongyollott jegyek levonás nélkül ujakkal cseréltettek be.

Schön szerint Európában az elsö papirpénz 1171-ben Velencében jött forgalomba.

Jelenleg az egész világra elterjedt forgalmi papirpénz minden nemei között legátalánosabbak és legtöbb hitellel birnak a magánosok által kibocsájtott bankjegyek.

A bankjegyeket az ugynevezett jegybankok (Zettelbank) adják ki.

A bankjegyek nemes ércpénzt képviselvén, hitelök biztositására elmulhatlanul szükséges, hogy nemes érc által legyenek födözve és látra fizettessenek.

A bankjegyek sebes forgalmára nézve pedig megkivántatik, hogy azok kamat nélküliek legyenek és a tulajdonosra szóljanak.

Miután a bankjegyek ugy a magán-, mint a közgazdászatra lényeges befolyást gyakorolnak, talán nem lesz fölösleges a jegybankok alapeszméjével legalább futólagosan megismerkednünk?!

Hogy a bank elnevezés honnan származik, alig lehet biztosan meghatározni; valószinüleg azon pénzszámoló székek- vagy asztaloktól, melyek a pénztár hivatalokban és kereskedésekben még ma is e célra rendezvék; nevezetesen hajdan időben, midőn az adásvevés átalánosan csere által eszközöltetett és ezen csere könnyitésére a nemes ércek közforgalomba jöttek; de a nemes ércek még nem voltak pénzzé verve, hanem csak rudakban súlyérték szerint csereberéltettek, ezen súlyérték mérlegelésére minden nevezetesebb vásárok alkalmával,

söt a népesebb vásárokban állandóul bizonyos ércmérlegelő, hiteles személyek müködtek, akik a magánosok között végzett csereforgalom könnyitésére a nemes érceket hitelesen mérlegelték és értékét szigoruan meghatározták, és mérlegelő székeikvagy asztalaiktól — mensa = mensarü; Bank = Banker Tischwechsler, Banquir neveztettek. Annyi igaz, hogy a hus- és bor-mérő helyeket még ma is mészárszék (Fleischbank) és csapszék, és különösen a pénszedő mészáros legényt = székálló legénynek nevezik.

Ezen bankárok később az üzlet és kereskedelmi forgalom könnyitésére nemcsak az ércmérlegelést, hanem a pénzváltást, söt a távolabb vidékek kereskedői között kötött áruszállitás és fizetési kötelezettség könnyitésére a kiegyenlitést is átvették, és az üzlet és kereskedés emelkedésével lassan-lassan fokonkint igy alakultak át jelenlegi nagyszerü hivatásukra; miután a munkamegosztás üdvös alapján fölfejledezett iparüzlet által a kereskedés mind szélesebb és szélesebb körre terjeszkedik: a távolabbi városok, országok, söt messze világrészek között mindinkább élénkülö terménycsere tömérdek pénzforgalmat és pénzküldözgetést tenne szükségessé, ezen folytonos forgalom könnyitésére és a hátrányos pénzküldözgetés kikerülésére a bankok kiszámithatlan előnyt nyujtanak.

Az első bankok átirati vagy forgató bankok (Giro-bank, Umschreibe-bank) voltak, melyekben a kereskedők érckészleteiket letették és az adásvevés után egymásra átiratták. Nevezetesen a bankkönyvben minden egyes banktársnak külön lapja volt; melyre az ö készpénz-értéke följegyeztetett és az adásvevés következtében ezen készlet, vagy ennek egyik része iratott át egyikről a másikra. A letétemények rendszerint nemes érckészletekben vagy vertpénzben történtek, melyek bizonyos meghatározott finom-érték szerint becsültettek és fogadtattak el.

A kereskedelmi üzleteknél a fizetés a bankokra tett utalványozás által épen ugy történt, mintha készpénzzel fizettetett volna ki; igen természetes, hogy a kereskedöknek egymást ismernie kellett, hogy az utalványozást kölcsönösen elfogadják; azoknak, akik egymást nem ismerték, a bankba letett készleteikre nézve bankkimutatással kellett magukat igazolni.

Később az üzlet könnyitése szempontjából a letéteményeket bizonyos apróbb részekre osztották fel és ezekről külön-külön mindmegannyi bankutalványokat kaptak, melyeket a fizetéseknél egymásra átruházhatták; a bank pedig az elömutatott utalványt beváltotta, vagy a készletet az uj tulajdonos nevére irta át. Ezen részletutalványok eleinte a letéteményezö nevére szóltak és minden átruházás vagy tovább-forgatás alkalmával a tulajdonos nevét reá kellett vezetni. Azonban ezen forgatható utalványok sem feleltek meg tökéletesen a sebes és biztos üzlet eszméjének, miután szükséges volt, hogy az átvevö a letéteményezöt és a forgatót, vagy legalább is a forgatók közöl egyet ismerjen; söt amennyiben az utalványokra vezetett forgatók aláirása nem lehetett mindenki elött ismeretes és a bankhivatalnokok sem voltak képesek az aláirások biztossága fölött elég szigorral örködni: hamisitásoknak és csalásoknak is ki volt e bank téve.

Hogy mindezeken segitve legyen, végre a bankok a tulajdonosra szóló jegyeket adtak ki, és igy keletkeztek e jegybankok (Zettelbank) és a bankjegyek (Banknote).

Ez által azonban a letéteményezés is egészen más alakot nyert, amennyiben ez által a bank a letéteményezönek egyenes adósává lett és a letéteménytöl bizonyos kamatot fizetett.

Hogy e bankok kamatot fizethessenek, igen természetesen nekiek is bizonyos üzletekbe kellett bocsájtkozni és a letéteményeket jövedelmeztetni; igy jött létre a kézi zálog és biztositás melletti bankkölcsönzés, mely eleinte leginkább arany-, ezüst-készletekre és drágakövekre, később azonban jó hitelü biztos papirokra is kölcsönzött. A jegybankok személyes hitelre már csak azért sem kölcsönözhetnek, miután szigoru felelösség terhe alatti igazgatói semmit sem kockáztathatnak, s minden veszély ellen biztositott eljárásra kötelezvék, ennélfogva csak jelzálogra vagy tökéletes biztositékra kölcsönözhetnek, és még ily esetben is azon elövigyázattal, hogy oly biztositék mellett, melynek értéke árhullámzásnak van kitéve, nem az egész biztositási összegig, hanem csak bizonyos arányig kölcsönözhetnek. Legbiztosabbak a nemes ércekre vagy jó hitelü belföldi kötvényekre és társulati részvényekre és állampapirokra tett kölcsönzések. Igaz, hogy közgazdászati szempontból a megszorult iparosok terménykészleteikre tett kölcsönzések különösen elönyösek, de a banknak biztossága itt is különös szigoruságot követel, hogy oly jelzálogot ne vállaljon el, melynek eltartása vagy értékesitése nehézséggel jár. Az is igaz, hogy az ingatlanokra kölcsönzés tökéletes biztosságot nyujt, amennyiben azonban az ingatlanok nem elég sebesen értékesithetök, a bank érdekeivel nem mindenkor összeegyezök; továbbá a folyó ércpénz vagy kötvények letéteményezése, melyeknél a bank egész érték erejeig elölegezhet és a tulajdonosok letéteményeiket vagy visszaválthatják, vagy másokra utalványozhatják. (Vége köv.)

Országgyülési tudósítás.

Pest, aug. 21-én.

Szent István ünnepe után a képviselőház ma délután 4 órakor ismét ülést tartott, s mint a távirati tudósitások hangzanak — utószor, mert a császár tegnap az országgyülés feloszlatását jóváhagyta, s annak végrehajtását gr. Haller Ferenc tábornagy ő excjára bizta, ki már le is érkezett Pestre. A mai nyilvános ülést délben zárt tanácskozmány előzte meg, melyben a bécsi határozatra vonatkozó vélemények cseréltettek ki. Azt hitte volna mindenki, hogy a honatyák arcát komoly aggodalommal boritva találandjuk: de nyugalom, határozottság, söt némi biztató jelek tükrözék vissza magukat a nemzet választottai arcairól; s midön a rendes napi tárgyak végeztével Deák — a nemzet képviselője felállt, hogy a még hivatalosan nem jelentett, de bekövetkezendő feloszlatás ellen óvást tegyen, lelkesült éljen viharral fogadtatott, s a következő méltóságteljes sorokat olvasá fel:

Óvás.

„Az országgyülés jogszerüleg egyedül a magyar alkotmány alapján müködhetvén, semmit el nem mulasztott, hogy ezen alapot helyreállitsa s teljesen biztositsa.

Az országgyülésnek törvényszabta kiegészitése, a felelős miniszteriumnak és a felfüggesztett törvényeknek visszaállitása valának mindenekelött szükségesek arra, hogy az országgyülés törvények alkotásába bocsátkozhassék. Ezeket sürgettük tehát mindenekelött, de ismételt feliratainк sikeretlenek maradtak; s eképen az országgyülésnek hatásköre egyedül az ország jogainak védelmére lön szoritva, mit ki nem egészitett állapotában is joga, söt kötelessége volt erélyesen teljesiteni.

Az országgyülési kölcsönös értekezések fonalát tettleg a legmagasb leirat szakasztotta meg, midön ösi alkotmányunkat, az alapszerződések ellenére, absolut hatalommal lényegében átalakitva, tanácskozásainkat a császári diplomák és pátensek terére s korlátai közé kivánta szoritani, hová mi jogszerüleg nem léphettünk.

Meggyözött minket azon legmagasb leirat arról, hogy nincs szándéka ő Felségének a sanctio pragmatica értelmében visszaállitani alkotmányunkat, melyhez pedig mi hütlenek soha nem lehetünk. És meggyözödésünket ujabban meg fogja erösiteni, ha az ország gyülésének törvényszabta kiegészitése s a parlamentaris kormány visszaállitása helyett az országgyülésnek oly feloszlatása következik be, mely a törvények rendeletével ellenkezik.

Az 1848 : IV. t. c. szerint az országgyülést feloszlatni mindaddig nem lehet, mig a miniszterium a mult évi számadásokat és a következő költségvetést elő nem terjeszti, s az országgyülés azok iránt határozatot nem hoz.

De a törvény ezen rendelete nem teljesittetett s nem is teljesittethetik mindaddig, mig a felelős miniszterium vissza nem állittatik s az ország gyülése ki nem egészittetik: mert nincs törvényes kormány, mely a költségvetést elöterjeszsze, s az ország gyülése épen az által, hogy a törvényszabta kiegészités határozottan megtagadtatott, képtelenné van téve a költségvetésnek megállapitására.

Azt is rendeli az emlitett törvénycikk, hogy az ország gyülésének feloszlatása után három hónap alatt az ujabb országgyülés összeüljön. Ha tehát a feloszlatás után az ország gyülése a törvényben kitüzött időre ismét össze nem hivatik, a törvény rendelete ez által is ujabban sértve lesz.

Mi tehát kénytelenek vagyunk már elöre minden ily eljárást alkotmányellenesnek, s a 12 évig fenállott absolut rendszer további folytatásának tekinteni. Az erőhatalomnak tettleg ellene nem szegülhetünk; de azok ellen, mik ekép történnek, ünnepélyesen óvást teszünk s kijelentjük, hogy minden jogilag fenálló törvényeinkhez, s igy az 1848. évben szentesitett s országgyülésileg meg nem változtatott törvényekhez is szorosan ragaszkodva, a hatalomnak minden oly lépését, mi azokkal ellenkezik, alkotmányellenesnek fogjuk tekinteni."

E remek óvástétel egyhangulag határozatul elfogadtatott, s a felsőháznak átküldetni határoztatott. Az ugyan e napon esti 6 órakor tartott felsőházi ülésben az alsóház jegyzöjétől átnyujtott óvás gróf Pálffy pozsonymegyei föispán inditványára egyhangulag elfogadtatott. Az elnök holnap 12 órára hivta meg a rendeket ismét ülésbe.

Helybeli ujdonságok.

— A névmagyaritás ügyében az első fölterjesztvény legfelsöbb helybenhagyással szerencsésen leérkezett, melyet ujolag azért közlünk, hogy ismeti olvasás által jobban emlékünkben maradjon.

Kerle Antal = Gerle.
Pollák cz. József = Zápory.
Dr. Hayd Ferenc = Haday.
Lász Pál és Flórián = László.
Reiter József = Rényi.
Längenfelder Mihály = Lengey.
Müller Pál = Molnár.
Frimmel Jakab = Jámbori.
Wimmer Sebestyén = Vérkuti.
Pospischill György = Porgányi.
Müller Lajos = Orhalmy.
Klein Mátyás = Kiséry.
Pulmann István = Pálmay.
Tájmel Antal = Hattyasy.
Axmann Nándor = Tengelyi.
Steinhardt Ignác = Erőskövy.
Mœlczer György = Érczfy.

— A f. hó 14-én tartott honvédsegélyző-egyleti estélyből utóbbi számunkban elölegesen 200 frt jövedelmet emlitettünk; jelenleg azonban hiteles kimutatás után örömmel tudathatjuk, hogy a költségek levonása után megmaradt tiszta jövedelem 338 frt 33 kr; ezenfelül még a vidékről 99 jegyről nem érkezett számadás.

— A vizvédgátakra városunk már oly sokat áldozott, hogy azt hinné az ember, miszerint e tekintetben már teljesen biztosak lehetnek a lakosok: azonban csak a felsövárosi tiszaparton kell végig mennünk, hogy a mult években tett költségek teljes elégtelenségéről meggyözödjünk. A 17 ezer frtba került gátak oly csekély védelmül szolgáltak, hogy a partoknáli közlekedés teljes lehetlennek mondható. Utósó közgyülésünkben egy bizottmány neveztetett ki e baj orvoslására, mely bizottmány, mint halljuk, azon védmódot látta legcélszerübbnek, hogy a gátak meghosszabbittassanak, s az iszapolás elömozditására hajók sülyesztendök el. — Reméljük a munkálat a lakosok közohajára rövid idön életbe fog léptetni.

— Nagy Lajos volt kir. táblai ülnök, s előbb szegedi megyei törvényszéki elnök, tegnap hozzánk érkezett tudósitás szerint, Kecskeméten golyó által vetett véget életének. Okát e gyászos halálnak többen pénzbeli zavaroknak tulajdonitják.

— Porgányi ur kisorsolandó házára, mint hitelesen állithatjuk, már alig háromszázat haladó jegyek vagynak csak hátra, de ezekre nézve is a háztulajdonos intézkedni fog, hogy a kisorsolás még talán a jövö hét első napjain megtörténjék, miről alkalmilag nem mulasztandjuk el a jelentést megtenni.

— F. hó 21-én reggel 9 órakor ismét tüzvész által riasztattunk fel. Felsöváros a dob-utcában egy ház a kémény körül kigyuladt, s a sürün fekvő szomszéd épületek bizonyosan a lángok martalékai lesznek, ha a hátulsó szomszédnak nagy vizkészlete s a jókor megérkező fecskendök elejét nem veszik a további szerencsétlenségnek.

* Mult szerdán délutáni 6—7 óra közt egy felsövárosi becsületes család két fiacskáját — az egyik négy, a másik három éves — halva hucták ki a kutból. Az anya hazulról távozván, egyedül hagyá magukra a gyermekeket, s midön visszatért, csak hulláira akadt hasztalan szólitott gyermekeinek. Ily szerencsétlenségek elkerülésére tanácsos a kutakat befödve tartani.

* A napokban felsövároson két 6—7 éves gyermek apró nádat szedvén össze, arra szalmát rakott és gyufával meggyujtotta, hogy tüzesdit játszék, mint a vallatásban bevallva lön. A kapitányi hivatal kötelességének tartotta e gyermekeket szüleik jelenlétében megfenyiteni, hogy ez által a szülék is ovatosságra intessenek a gyufák gondatlan kezelésénél.

* Csütörtökön reggel Rókuson egy különben beteges kömives legény elszédülvén, a magas állásról leesett, s halva vitetett be a városi kórházba.

Hazai tudósitások.

— Pesten is megkezdődött szerda óta az adónak katonai eröveli behajtása. Már több házhoz szállásoltak be katonákat.

— Az országgyülést feloszlató királyi biztos gr. Haller Ferenc, midön a két ház elnökének Budán f. hó 22-én reggel 9 órakor a királyi leiratot azonnali-kihirdetésre átadá, felhatalmazá öket kijelenteni, hogy ha az országgyülés rögtön fel nem oszlanék, fel van jogositva azt katonai erövel is eszközölni. Az országgyülést feloszlató leiratban ö Felsége fentartja magának egy uj országgyülésnek a lehetséghez képest hat hónap leforgása alatti összehivását.

— A testvér fővárosban a nemzet szivéhez illöleg volt megünnepelve első apostoli királyunk napja. Budán még az államhatalom részéröl is katonai diszelgés és hatalmas ágyudörgés által vala kifejezve azon király iránti hódolat, kinek emlékét az egész magyar nemzet áldva eleveniti föl minden évben.

— Az erdélyi országgyülésre nézve f. hó 10-étöl e napig semmi sem történt. Akkor ugyanis b. Kemény ö nmltságának fejedelmi leirat folytán meg lön hagyva, hogy az országgyülés egybehivását illető ajálatait terjeszsze elö. Ez már megtörtént, de a fölterjesztés még nem volt tárgyalás alá véve. (S.)

— A nem engedélyezett dohány kitépetését a miniszterium azzal indokolja, hogy a monopoliumot fel kell tartani, pénz pedig nincs azon nagy menynyiségü dohány beváltására, mely az országban engedély nélkül termesztetett, külföldrei kivitelre pedig a dohány legnagyobb része nem alkalmas. Azonban sikerült volna, mint a „Sürgöny" értesül, a miniszteriumot némi méltányosabb eljárásra birni (?).

— B. Vay Miklós volt fökancellár mint borsodmegyei képviselő Pestre megérkezett, s a hongyüléstől a f. hó 21-én tartott ülésben igazoltnak nyilvánittatott. Mellékesen egy adomát adnak a volt kancellár szájába. Ugyanis midőn valamelyik jó barátja kérdé töle, miért akarta épen most az országgyülés haldoklása felé, hogy képviselőnek választassék meg: — Azért, — ugymond — mert sokkal tisztességesebb dolognak találom exképviselőnek lenni, mint exkancellárnak.

— A határőrvidékről az „Ost und West" a következő sorokat közli: „Nálunk, fájdalom, már semmi törvény sem uralkodik, de a legkorlátlanabb önkény; s ezt az ön lapja által kivánjuk a kormány tudomására juttatni. A szegény határőr nem csak tiszteket, de ezek nejeit is kénytelen előfogattal ellátni, s ha egész nap odamarad is, csak 50 krt kap. Ha a tiszt meg akar valakit látogatni, csak előfogatot rendel; s ha az előfogatos nem jelenik meg annak idején, századjánál 20 botot kap. De nem csoda, ha a kicsinyek garázdálkodnak, holott még egy tábornok is két kis lóval két mértföldnyire viteti magát, s ezért szintén csak 50 krt fizet. Törvény szerint az ezred kerületében a tisztet meg sem illeti az előfogat, mert mindnyájan huzzák a lóadagot. Hogy a határőrvidék túlélte magát s közel van a feloszláshoz, annak jelét látjuk abban is, hogy még az örmesterek is a határőrökkel munkáltatják földeiket, mintha ez is császári szolgálat volna."

— Erdély szinte sorsunkra jutott az adóbehajtás ügyében. E hó 2-kán 50 katona érkezett Kézdi-Vásárhelyre a szeszgyárosok fogyasztási adóhátralékának behajtására. A hátralék 2 hóra 10 gyáros részéről 45 ezer frt. Minden házba a katonák mellé zsandárok is adatnak. (Talán hogy őrizzék őket?)

— Pesten f. hó 18-án, mint a „Grenzbote"-nak irják, mivel teljes fegyverzetü katonaság közt kellett volna a nemzeti szinház diszelőadását végig hallgatni, igen igen kevesen voltak szinházban.

Vegyes hirek.

— Az augsburgi lap Deák feliratára megjegyzi, hogy annak legkisebb hatása sem volt, s a börze megrettenését mind külföldön, mind Bécsben egyszerüen csak árhullámzásnak jellemzi, s különösen az nem tetszik Deákunkban neki, hogy ő csak Magyarország érdekeit tudja felfogni, s a bajban sinlődő monarchiára semmi érzéke sincs,

— Horn Ede Párisban élő hazánkfia az aug. 8-ki feliratot francia nyelven önálló füzetben szándékozik kiadni ily cim alatt: „L' ultimatum de la Hongrie" (Magyarhon ultimatuma).

— A „Vaterland" szerint Velencében is megkisértették bizonyos ügynökök az olasz államkölcsönre aláirókat szerezni, azonban egy bankár sem irt alá, s bár a rendőrség ismerte ez egyénységeket, még sem fogta be őket, csak azt adá tudtokra, hogy fáradozásukat nem fogja siker koronázni.

— Varsóban aug. 12-kére egy kiáltványban, melyet a zsidó ifjuság adott ki, felszólittatik mindenki, hogy e nap mint a Lithvaniávali egyesülés nagy napja gyász letétel mellett ünnepélyesen tartassék meg. A kormány mindent megtett, hogy e tüntetést megakadályozza, de sikeretlen; mert alig nyittattak ki egy boltot, már a másik ujra bezáratott. A kivilágitás is végbement, s hogy ellene kifogás ne történjék, az ablakoktól kissé hátrább tétettek a gyertyák. A nép ünnepies öltönyben hullámzott késő éjig az utcákon.

— Miksa főherceg és Apponyi gróf által Southamptonban beszédek tartattak, melyekből már angol-osztrák szövetséget magyaráznak a lapok.

— Garibaldi september 7-én Nápolyba megy, hogy mult évi bevonulásának évnapját e városban ülje meg. Ez évnap azonban, mint az „Indep." irja, csak ürügy, s tulajdonkép a reactio elbátortalanitására akarják ottlétét felhasználni.

— (Angol segély a nápolyi reactio ellen.) A Castellamare-i hatóságnak arra az időre, melyben a nemzetőrök a felkelők ellen a városból kivonultak, az „Ermouth" angol sorhajó parancsnoka 400 tengerész katonát bocsátott rendelkezése alá a rend fentartása végett.

TÁRCA.

Egy Garibaldi-önkénytes kalandjai.

XII.

E nehéz munka után szabadságot kaptam, mely megengedte, hogy néhány napot Nápolyban töltsek.

Nem képes az ember képzelni, mily lelkesültség uralgott e nagy fővárosban. A lakosok annál inkább örvendettek, minthogy, ha a foglyoknak hinni lehete, II. Ferenc egy heti fosztogatást igért csapatainak, ha visszatérhetnek Nápolyba. Nem akarom a tényt nagyobbitani; az egész, mit mondhatok, hogy ezt senki kétségbe nem vonta, s anélkül, hogy messze kellene visszamenni a történetben, voltak előzmények, melyek azt nagyon valószinűvé tevék, s melyről a nép keblében még élt egy kegyetlen emlék.

A pályaudvar el volt zárva polgári kocsikkal. Azt mondák nekem, hogy a nápolyi legelső aristocrata családoké valának e diszfogatok, melyeket a sebesültek bevitelére küldtek ki. Minden vonat, mely megérkezett, lelkesült felkiáltásokkal üdvözöltetett. A legelőkelőbb hölgyek az utcákon keblükön hordák himzett betükkel e szavat: „si", s a férfiak ugyanezt viselék a háromszinü cocardák közepébe varrva kalapjaikon. Minden lépten lehete árusokkal találkozni, kik si-vel kivarrott szalagokat vagy szöveteket árultak. Mint tudva van, ezen olasz si szó annyit tesz, mint magyarul igen; ez az olasz egység nyilvánitása volt a szavazás előtt.

Egy reggel fölébredvén, Nápolyt még élénkebbnek találtam, mint addigi ottlétem alatt; a nép örömrivalgásokat hallatott, s az utcákon ölelék egymást. Ezt Lamoricier tábornok megveretésének hire okozta, ehez még azon hir is járult, hogy Cialdini utban van Garibaldi seregéhez csatlakozni. Éljen kiáltások hangzottak mindenfelöl Garibaldi és Victor Emanuel tiszteletére.

Midőn Maddaloniba visszakészültem, már mutatkozott itt-ott a piemonti egyenruha is. A nápolyi sereg romjai Capuaban valának egyesülve.

Részünkről minden percet felhasználtak az ujjászervezésre. Mindennap ujoncok érkeztek s kipótlák a sorok hiányait, melyeket az utósó csata okozott. Különösen a garibaldi zouav-csapatban volt legtöbb hiány; 230 emberből, mert ennyiből állott e csapat, holtakban és sebesültekben 180 hiányzott a csata utáni napon történt összeolvasásnál. Minden reggel különféle hadigyakorlatot tartottunk, a mi, igazat szólva, nem is volt fölösleges, mert ha tüz és bátorság nem is hiányzott, nem birtunk még azon szilárd s határozott csatárzási képességgel, mely a rendes csapatok előnyét teszi.

Igy mult el az idő, de csakhamar hirek kezdtek a táborban keringeni. Azt mondák, hogy nemsokára elutazunk, s Volturno és Capua neveit suttogták egymásnak halkan.

A szárnyaló hir nem késett valóvá lenni. Egy estve csapatszemle tartatott, s rendkivüli s átalános töltényosztogatás történt. Ez jó jel vala. Másnap hajnalban Santa-Mariába mentünk.

A következő reggel Dünn osztályát lépteték el előttünk, mely Casertából jött, hogy előbbi állomását elfoglalja San-Angelónál.

Pár nappal később ezen hadosztálynak igen élénk teendője vala a nápolyiakkal. A garibaldi zouavok közt fölismertem egy párisi barátomat. Ez azt beszélé, hogy ő kelt át először a Volturnón. Én nem igen kérdeztem öt tovább, s használván a szabadságot, melylyel az önkénytesek a hadtestek cserélésében éltek, vagy inkább visszaéltek, elmentem magam is a zouavokkal.

Még az nap (october 23.) megérkeztünk San-Angelóba.

San-Angelo egy kis város, mely azon hegy oldalán fekszik, melynek háta mögött a Volturno foly. E vidéken az Appenin hegylánc megszakad hirtelen, hogy utat nyisson a folyónak. A hegy lábánál egy nagy sík terül el, telve olaj- és nyárfákkal oly messze, amennyire csak a szem elláthat.

Mi a hegy lábánál táboroztunk, San-Angelo bemeneténél. Előttünk nyult el a Capuába vezető ut, átvágva karókból alkotott torlaszszal s három ágyuval fölfegyverezve. Jobbra egy ut kigyózott, mely majd a hegyekbe mélyedett, majd a fensikon ismét előtünt, hogy ismét elveszszen szemeink elől, végre egy hirtelen fordulattal balra lement a folyó tükreig.

A nap a táborállás készitésében folyt el. Estve tiz óra felé tiz ember hadkémletre küldetett a Volturnóhoz, hogy az ellenfél állását megszemlélje. E kis őrcsapat, mely öt angol- és öt franciából állott, azonnal utnak indult.

Az éj tiszta és csendes vala, a hold oly élénken megvilágitá a tájat, hogy a kémjáratot tanácsosnak tarták elhalasztani. Csak reggel négy óra felé a hold lenyugtával, midőn szerte sötétség borita mindent, mentünk megbizásunkra, de nem tizen, mert egész csapatom ott vala, vagyis körülbelöl negyven ember.

Nem sok időbe került a folyóhoz eljutnunk. Egy perben mindenki kiválasztá helyét s ott maradtunk hét óráig, egyik hasra fekve, másik a bozótban meghuzódva mozdulatlanul, csendesen, füleit hegyezve, szemeit a környéken jártatva s ujjait a fegyver ravaszára téve. De a nápolyiak semmi életjelt nem adtak, sem előörsök, sem őrszemek nem valának láthatók; nem lehete semmi oly neszt fölfedezni, mely katonai életet árult volna el; csak a viz egyhangu locsocsanását hallottuk.

Reggeli kilenc óra felé visszatértünk a táborba számot adni kirándulásunk eredményéről.

A Volturnóni átkelés rögtön el lön határozva. Tiz órakor utnak indultunk. Bordon francia százados már a folyó partján volt, s hozzáfogott az ötödik csapatbeli zouavokkal, kik kiszolgált tengerészek valának, egy hid készitéséhez. Ezután hajókeresésre indultunk, s találtunk is a folyó mentében egyet, de sem evezője, sem kormánylapátja nem volt. A folyó egyik partjától a másikhoz egy kötél volt kifeszitve; néhányan a hajóba mentek s átszálliták magukat a kötél segélyével a tulsó partra.

De e mütétel az önkénytesek türelméhez képest nagyon lassu vala. Volturno körülbelöl husz ölnyi széles vala, s ámbár elég sebes, de nem mély. Nem várva a hajó visszaérkeztét, tarisznyáikat fogaikkal tartva, egyik kezökben fejök felé emelt fegyveröket tarták, a másikkal a kötélen fogódzkodva, a folyót átgázolták.

A túlpartra érkezettek elsőbbjei sebes léptekkel a hegyek közé siettek, melyek e folyam mellett emelkednek s melyek mögött Cajaccio fekszik. Kikémlelék minden irányban, kikutatván a sziklákat és bokrokat anélkül, hogy találtak volna valami nyomot a nápolyiak után.

Capua, mely a távol síkon kivehető vala, egy csöndes város alakját tünteté elönkbe, melynek mindennapi nyugalmát semmi sem zavarhatja. Az igen festői táj elhagyatott és néma vala. Ez alatt a csapatok előhaladása félbeszakadatlanul folyt, ámbár a hidkészités nem vala bevégezve, minthogy sem elegendő anyag, sem e munkára elég ügyes emberek nem voltak; s igy a hid nagyon lassan haladt előre.

Két óra felé az osztály csaknem egészen átment; mi parancsot kaptunk, hogy előre menjünk ez uton. Kevéssel később egy szegény falu bemenetelénél megállottunk, mely egy hegy lábánál feküdt, s csak tiz vagy tizenkét házból és három malomból állott. De e malmok oly bomladozó félben voltak, hogy ha don Quixotte őket megostromolta volna, győzelme kimaradhatlan lett volna. Legalább mindenki igy vélekedett rólok.

Az éjet e vidéken töltök el táborban, egy kissé aludva, s hallva a hidon átrobogni a tábori kocsikat s ágyukat. Hajnalra az egész sereg átkelt a Volturnón, s láttuk Cosenz és Bixio hadosztályait, s élükön Garibaldit, ki Cialdinit akarta kapcsolkodás végett beérni.

Egy óra mulva egy csoport katona ment visszafelé előttünk, Bixio tábornokot vivén magukkal, ki lováról leesvén, lábát eltörte.

Mi három napig a rozzant malmoknál maradtunk, s ezután az ujonnan jötteknek hagyván hátra e kellemes állomást, előre haladtunk az ut azon pontjáig, ahol elsáncolást kelle készitnünk. Nagyon közel e ponthoz egy elhagyatott régi nápolyi ágyutelep volt, melyet visszahuzódásuk alkalmával itt hagytak. Nekünk csak szét kelle szednünk az oszlopokat s a telep anyagait, hogy borzasztó torlaszt készitsünk, melyre befejezésül még két ágyut helyeztünk.

Eként behelyezkedve csöndesen várakozhatánk.

Ekkor történt, hogy a nápolyiak, kiknek hollétéről october 20-ka óta mitsem hallottunk, alkalmasnak hivék velünk némi életjelöket tudatni. Egy este, midőn rájok legkevésbbé sem vártunk, vagyis éjféltájban Capuából egy ágyugolyóval tiszteltek meg, melyet egy másik is követett öt percnyi időköz után. Ezután ismét szünet lön. Ezek bizonyosan valami holdkóros tüzérek voltak, — mondók — kik fölkeltek nyughelyeikről, hogy ágyujokat kisüssék, de bizonyára visszavivék őket ágyukba. Napkeltekor a tüzelés komolyan megkezdődött s tartott october 30-ig. Ez idő alatt előörseink a nápolyiakkal szorgosan váltogattak golyókat, de tüzéreink hallgattak, el lévén ostromrai készületökkel foglalva.

Két nagy ujság érkezett hozzánk egymásután.

Victor Emanuel bevonult Nápolyba a nép örömkiáltásai közepett.

Garibaldi egyesülvén Cialdinival, visszajövöben volt, és Caiaccio az első felszólitásra megadta magát. E két ujság lelkesült felkiáltásokkal fogadtatott; ennyi esemény, melyek oly gyorsan s oly csodás szerencsével vitettek végbe, jóra mutatott, s vállalatunk a közel jövőbeni lefolyását láttatá velünk. Ily kilátások nem épen kedvezők valának arra, hogy békésen türjük az unalmat és az ostromlási lassuságot.

Másnap előléptetni láttuk Cialdini seregét, mely megkerülé Capuát, hogy közte és Gaëta közt foglaljon helyet.

October 28-ka reggelén nagy mozgalom volt a táborban; Victor Emanuel megérkezése jelentetett. Csapatokba sorakoztunk, a dobos riadót vert s Olaszhon uj királya táborkara élén szemlét tartott felettünk. Harcias mozdulata, jóságteljes arca — ha szabad igy szólnom — nagyon tetszettek a seregnek, mely öt ugy fogadá, hogy vonzalmuk teljesen kielégité öt. A király a legnyájasabban üdvözlött bennünket, elment meglátogatni az előörsöket, kémjáratot tartva egész Capua falai alá.

E nap estéjén a legnevetségesebb zaj támadt köztünk. Néhány őrszem a siciliai csapatból megpillantván a királyi kiséretből néhány piemonti egyenruhást, kiket nem ismertek, azt hivék, hogy a nápolyiak kitörtek, rájok löttek s visszahuzódtak a táborba, kiáltván: fegyverre!

Azonnal mindenki talpon volt. Keresték a nápolyiakat, de semmit se láttak, mert a királyi kiséret eltünt. A zouav csapat küldetett ki a nályiak fölkeresésére; három óra hosszant jártak a síkon széltében, hosszában, s természetesen senkit sem találtak, kivéve egy szardiniai őrségi katonát, ki a valót megmagyarázta.

Mi visszatértünk meglehetősen elfáradva, nem a legjobb áldásokat szórva a siciliaiakra, kik e felzavarásnak okozói valának.

Szinházi napló.

— August. 20-kán normanap vala, de az igazgatóság a csongrádmegyei honvédsegélyző-alap javára rendkivüli előadást rendezett. A választott darab „Don Cæsar de Bazan" vala. Mi a közönség csekély részvétét hajlandók vagyunk a nem legcélszerüebben választott darabnak róni fel. Közönségünk ugyanis az idegen nemzet e valóban nem legépületesb jellemvonásában szerencsénkre még nem találja fel azon vonzó élvet, mint aminőt saját szokásai festésében lelni megszokott. Az előadásra nézve a legkisebb részletekig csak dicsérettel szólhatunk. Don Cæsar szerepében Lendvay ur könnyü s több helyt emelkedett játékát sokszor tetszésnyilatkozatok mellett hallá a közönség. Nyiryné Maritanát sikerülten játszá. Döme Montfior marquis szerepében szinte helyén volt. Nyiry Don Jose rövid, de jellemző szerepében hű- és nyomatékteljesen játszott. Csak a spanyol király szerepe igényelt volna Temesvárytól több méltóságot helyenkint.

— Csütörtökön Lendvay Márton ur és neje első föllépteül adatott „Romeo és Julia." A főszerep kezelői a kedves Lendvay pár a telt szinház sokszoros tetszésével találkoztak, de méltán is, mert Shakesdeare klassikai alakjai ily előadással nem tévszthetik soha hatásukat. Nem is kell mondanunk, hogy a müvészpár hibátlan, könnyen folyó s az iró szellemétől áthatott játéka az egész darabba oly életet öntött, hogy feledtük a mellékszereplőknek ittott feltünő gyengéit. Azonban az igazságot sértenők meg, ha Döménné-nek a dajka szerepében tanusitott otthonosságát, valamint Dömének György szolga személyesitését a sikerültebb jeleneteknek nem mondanók. — Ma az „Evangelium" cimü dráma adatik Lendvay ur vengégjátéka jutalmaul.

Nyilt posta.

— „Annak a kit illet" cimü cikk beküldőjét kérjük valódi neve tudatására, mielőtt iratát jövő számunkban közölnök.

ÜZLETI HIRNÖK.

(Sz.) Szeged, 1861. aug. 23-án. Végre megkönyörült az ég mezőnk- és szántóföldünkön! A tegnap délután megkezdődött eső még segithet, ha nem is telyesen, az elaszott kukoricán s egyéb még lábon álló terményeken.

Különös jóhatású ez eső a repceföldekre, mert legalább a szántás és vetés végbevihető leend.

A gabonaüzlet egyre elénk, e hét folytán részint buza részint egyébb gabonanemüek keresett cikkek valának kivitelre, vagy mint helyifogyasztásra. A kukorica ára, a rosz kilátás miatt, egyre tartja magát, sőt emelkedési irány is tapasztalható már sok helyt.

A pesti gyapjuvásárról még nem érkeztek részletes tudósitások; azonban a finom posztó-gyapju igen keresett vala, s jó áron kelt.

A tegnap délután megkezdődött záport estve 9 órakor uj követte, de már ekkor jéggel vegyes, mi a szőllőre bizonyosan károsan hatott; mert a megvert szemek elfeketédve lehullanak. A lég hűvösnek mondható vala nap költe előtt, déli legnagyobb hőfok 18° R.

Üzleti terményárak: tisztabuza köble 8—8 frt 90 kr; rozs 7 frt 20 kr. — frt; árpa 4 frt 20—60 kr.; zab 3 frt 20—30 kr.; köles 6 frt - - kr.—6 ft 20 kr.; tengeri 5 ft 50—60 kr.

Szegedi piaci árak: Borsó m. 6 ft. 40 k. Lencse 6 ft. 20 k. Paszuly 3 frt 50 kr. Köles 3 frt — kr. Burgonya 1 frt 20 kr. Marhahus fontja 20 kr. Juhhus 18 kr. Sertéshus 20 kr. Szalonna mázsája 29 frt — kr. Zsir itcéje 56 kr. Lángliszt mázsája 13 frt 80 kr. Zsemlyeliszt m. 8 frt 80 kr. Kenyérliszt itcéje 7 kr. Kukoricaliszt itcéje 5 kr. Árpadara 2 itce 14 kr. Köleskása itcéje 12 kr. Rizskása fontja 25 kr. Faolaj fontja 62 kr. Repceolaj 35 kr. Lenmagolaj 36 kr. Faggyu mázsája 39 frt — kr. Faggyugyertya öntött fontja 40 kr, mártott 32 kr. Szappan fontja 28 kr. Kőrösfa öle 15 ft — kr. Tölgyfa 12 frt — kr. Lágyfa 7 ft — kr. Kőszén vékája 42 kr. Széna m. uj 1 frt 5 kr. Szalma m. 80 kr. Kender m. 21 kr. Len 40 frt.

Bécsi pénzárfolyam aug. 21-én.

5% metalliques 67.75; nemzeti kölcsön 80.25; bankrészvények 740.—; hitelintézeti részvények 174.30; ezüstagio 136.50; londoni váltók 137.50; arany darabja 6.62.

Közlekedés.

Indulások a vasutakon.

Szegedről Pestre 1 óra 10 perkor d. u., 2 óra 50 perckor éjjel.
— Temesvárra 1 ó. 40 p. délután, 10 óra 15 p. este.
Temesvárról Szegedre 6 ó. 55 p. reggel, 11 ó. 25 p. éjjel.
Pestről Bécsbe 9 óra 12 pkor reggel, 9 óra 20 p. este.

Vizállás.

TISZA SZEGEDNÉL aug. 24-én 2' 10'' '''

Felelős szerkesztő: **Szabó Mihály.**

HIRDETÉSEK.

(205—4)

Hirdetés.

Szeged város tanácsa részéről közhirül tétetik, hogy alábbirt időkben következő javadalmak fognak nyilt árverésen 10% bánatpénz és félévi haszonbér lefizetése mellett haszonbérbe adatni:

2-ször: Alsóvárosi nyomási $242^{310}/_{1200}$ hold szántó-föld, három évekre f. é. augusztus 26-án d. e. 8 órakor.

2-szor: Alsóvárosi volt vágóhid melletti $4^1/_2$ hold szántó-föld három évekre f. é. augusztus 28-án d. u. 3 órakor.

3-szor: Röszkei $20^{80}/_{1200}$ hold szántó-föld három évekre f. é. augusztus 29-én d. e. 9 órakor.

4-szer: Islik majorsági $2^1/_2$ hold szántó-föld három évekre f. é. augusztus 30-án d. e. $^1/_2$ 9 órakor.

Ezekre vonatkozó feltételek az alkamarási hivatalban bármikor megtekinthetők.

Mely árverésekre a bérleni kivánók illendően meghivatnak.

Szeged, 1861. évi auguszt. hó 11.

Osztróvszky József,
polgárnagy.

(211—1)

Hirdetés.

Szeged város tanácsa részéről közhirül tétetik: hogy a Széchenyi-téren közgyülésileg eladásra jelölt házhelyekből a Zseravicz-féle ház előtti négy üres háztelkek f. évi september hó 5-én délutáni 3 órakor a tanácsteremben tartandó nyilvános árverés utján eladatni fognak.

Az erre vonatkozólag megállapitott szerződési feltételek az **alkamarási hivatalban** bármikor megtekinthetők.

Miről a venni szándékozók 10% óvpénzzel leendő megjelenés iránt értesittetnek.

Szeged, 1861. aug. hó 23-án.

Osztróvszky József,
polgárnagy.

(188—6)

Növény-pergament - papiros

a gyümölcsös üvegek olcsó és sikeres módoni bekötözésére, valamint egyéb használatra is kapható

Burger Zsigmond
könyvkereskedésében.

(207—2)

Hitel-sorsjegyek és Canton Freiburgi sorsjegyek

húzása

1861-ik évi oktober 1-én **1861-ik évi oktober 15-én**

leend.

A nyeremények következők:

200,000, 40,000, 20,000, 10,000, 2,500, 1,500, 1000 stb. forint.

60,000, 50,000, 40,000, 30,000, 20,000 francs ezüstpénzben.

Ezen ***sorsjegyek***, melyekből az elsőnemü évenkint ***4-szer***, az utóbbi pedig ***3-szor*** játszanak, és mindenkor készpénzért eladhatók, nálam követhező föltételek mellett kaphatók:

1-ször ***Készpénzért.***
2-szor. ***2 darab hitelintézeti***) sorsjegyre **3 frt foglalóval** összesen.
2 „ freiburgi)

(Az eredeti sorsjegyek itt-létéről mindenki meggyőződhet.)

3-szor. ***Részlet-fizetésekre***, mi által mindenkinek lehetségessé tétetik, ezen sorsjegyeket könnyü módon megszerezni

Politzer Salamon
váltó- és ékszerüzletében.

(212—1)

Tisztelt közönség!

Milinovtis István által, egy háromezer pengő frtról szóló okmány akként fogalmazott iratott alá, hogy mihelyt én, Pfeiffer Sámuel és Ausländer Simonnal, az ellene régtől kezdett csődpert bevégzendem, azonnal az illető 3000 pfrtot, melyek a fentnevezett által nékem fizetendőknek köteleztetett, ki fogja fizetni, miután az illető egyeztetés még 1855-ik év december hó végével, általam teljesen bevégeztetett, e szerint ennek törvényes kamatai az időtől számolandók, s mind ez ideig sem a tőkét, sem az illető kamatokat meg nem kaptam, felhivom a fentnevezettet, hogy ezen hirdetményt követő két hetek mulva, a tőkét mäig járó törvényes kamataival, melyek összesen tesznek 3700 pfrtokat nékem ki nem fizeti, teendőmnek tartom, akkoron őt, az illető tanuimmal becstelenitni kénytelen leszek.

Szeged, 1861. aug. hó 21-én.

Leffter Bazil.

(213—1)

Ingatlan javak eladása.

Néhai Palásty József és neje Thümler Franciska örökösei részéről, a következő ingatlan javak adatnak el szabadkézből örök áron; ugymint:

1-ször: Felsővároson a Dugonics-utcában 1107 sz. a. levő lakház.

2-szor: A kálvária szomszédságában fekvő $18^{757}/_{1200}$ holdnyi ugynevezett Palásty-kert, az abban lévő épületekkel együtt.

3-szor: Kétérközben Klivinyi József szomszédságában lévő $3^{741}/_{1200}$ hold szántóföld.

4-szer: Kétérközben Dávid József szomszédságában fekvő $14^{384}/_{1200}$ hold szántóföld.

5-ször: Kéter között az algyevi határnál lévő $2^{626}/_{1200}$ hold szántóföld.

6-szor: A sörkéti kútnál lévő $9^{1153}/_{1200}$ hold szántóföld.

A venni szándékozók sziveskedjenek a föltételek iránt alulirottal, mint az illető örökösök megbizottjával, értekezni.

Kelt Szegeden, augusztss 24-én 1861.

Osztróvszky József.

Házeladás.

A szabadkai utcában lévő — ezelőtti Árvay József-féle — 795-ik számu 520 négyszög ölet tevő háztelek, a rajta találtató épülettel, szabad kézből eladó.

Eziránt bővebben **Burger Zsigmond** ur könyvkereskedésében értekezhetni. (206—3)

A Török-kanizsai

bormérési, vásár és révjogok s mészárszék

f. é. nov. 1-ső napjától 3 vagy 6 évre haszonbérbe adandók. A bérleni kivánók sziveskedjenek irásbeli jóllepecsételt ajánlataikat f. é. october 1-ső napjáig, a mikor azok ott felbontatni, és e jogok a legtöbb bérre ajánlkozónak — minden utóbbi ajánlat kizárásával — azonnal átadatni fognak, ottani közbirtokos Schulpe Emil cs. kir. kapitány urnak, a kinél a feltételek is megtekinthetők, személyesen átadni, vagy postán beküldeni.

Török-Kanizsán, augusztus 12-én 1861.

(209—2) ***A Török-kanizsai közbirtokosság.***

Hirdetmény.

Szerb-Keresztur község részéről ezennel hirül adatik, hogy f. évi **augusztus hó 27-én** reggeli 9 órakor a helység irodájában nyilvános árlejtés, illetőleg olcsóbbani vállalkozását helységünk g. n. e. egyesült templomának tornya felépitését, templomnak ujonani zsindelyre befedését, ugyanannak kivülről ugy mint belülről helyreigazitását és kimeszelését, nemkülönben templom udvara téglaoszlopzatból farostélylyal ellátott keritése külső és belső kijavitását és bemeszelését, mely öszköltség 4975 frt 11 kr. előirányoztatott, tartatni fog; mire is az illető vállalkozók megkéretnek, fentemlitett napon a szükségeltető 10% bánatpénzzel ellátva megjelenni, vagy irásbeli nyilatkozatukat az napig és óráig beküldeni.

A költségkivetés és terv helységünk jegyzői irodájában mindenki által szemlélhető.

Szerb-Keresztur község 1861-ik évi julius hó 23-án tartott választmányi ülésből. (216—1)

(214—1)

Tisztelt közönség!

Dózsits György és Péter testvéreknél, Leffter Györgyöt illető 7775 pfrtnyi örökségi mennyiség létezik, ezen mennyiség, miként a H.-M.-Vásárhelyen létező iratokból, melyek a levéltárban léteznek, még 1855-ik évi egyik hó s napnak idejétől járó törvényes kamataival együtt a fentnevezett testvéreknél léteznek, Leffter György, kinek is én, miként H.-M.-Vásárhelyen létező hat okmányok kétségtelenitik, az illetü törvényes kamatokat oda értve 3245 o. é. frtjaimal tartozik, miután ezen követelésemre nézve, mintegy másfél évvel ezelőtt Dózsits Péternél létező 3887 frt s 50 krnyi Leffter Györgyöt illete tartozásból, a fentemlitett követelésemet biróilag betiltani kértem, s ez még mind mai napig meg nem történt, ezzel Dózsits Pétert felhivom, hogy az illető 3245 o. é. frtjaimat legtovább két hetek mulva ki nem fizeti, akkoron az én teendőm az illető módon őt leleplezni.

Szeged, 1861. aug. hó 21-én.

Leffter Bazil.

Szombathy István

csizmadiamester (lakik Palánk-belvárosban, szivekutcában, 378. sz. a. saját házában a szerb iskola szomszédságában), ajánlja magát a nagyérdemü közönség figyelmébe. Elfogad mindenféle munkára — főkép urak számára — megrendeléseket a legjutányosb áron, ugy szinte találtatnak nála kész lábbelik is. Javitások is elfogadtatnak. — Vidékre a szállitás pontosan eszközöltetik. (215—1)

(217—1)

Az első magyar általános biztositó-társaság

biztosit tőkéket és évjáradékokat (nyugdíjakat)

minden alakban a lehető legolcsóbb díjakért, s biztositottait egyéb előnyök felett **a tiszta nyeremény 50%-jában** is részesiti.

A biztositási módok közelebb kibocsátott áttekintése, melyhez a díjszabályok is csatolvák, a főügynökségi irodában helyben, ugy minden ügynökségnél ingyen kaphatók, hol a közönség az életbiztositás iránt bővebb felvilágositást nyerhet.

A t. közönség értesittetik, hogy az elébb kibocsátott I. és II. programm s vázlat több változás miatt érvényen kivülivé tétetik.

Az első magyar általános biztositó-társaság helybeli főügynöksége.

(Irodája: Széchenyi-tér, özv. Rieger Mihálynő házában.)

Nyomatott a kiadó-tulajdonos Burger Zsigmond könyvnyomdájában.